



Sztuka widzenia. Nowosielski i inni

5 grudnia 2023 – 3 marca 2024

Zamek Królewski w Warszawie we współpracy z Mazowieckim Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu przygotował wystawę poświęconą Jerzemu Nowosielskiemu, jednemu z najciekawszych współczesnych malarzy polskich. Wystawa *Sztuka widzenia. Nowosielski i inni*, zorganizowana w 100. rocznicę urodzin artysty, jest próbą osadzenia jego twórczości w szerszym kontekście sztuki polskiej drugiej połowy XX wieku i zaproszeniem odbiorców do wspólnego aktu widzenia, a tym samym tworzenia.

W twórczości Jerzego Nowosielskiego można odnaleźć zarówno fascynację sztuką bizantyjską, a przede wszystkim metafizyką ikon, jak i sztuką awangardową. Artysta związany z II Grupą Krakowską i Tadeuszem Kantorem wypracował swój indywidualny styl, formalnie czerpiąc z surrealizmu i abstrakcjonizmu, na poziomie znaczeń zaś odwołując się przede wszystkim do uniwersalnej ludzkiej tęsknoty za metafizyką. W jego przedstawieniach figuratywnych motywem powracającym najczęściej było kobiece ciało.

Te sposoby widzenia, odwzorowywania i komentowania świata pojawiały się również w pracach twórców, którzy jak i on doświadczyli traumy II wojny światowej, ale także u reprezentantów kolejnych pokoleń artystów.

Na wystawie *Sztuka widzenia. Nowosielski i inni* w Zamku Królewskim w Warszawie publiczność spotka się m.in. z poetyką surrealizmu, niepokojącą erotyką, irracjonalizmem i senną metaforą, która wyraźnie pobrzmiewała w wielu pracach artysty.

Pokaz obrazów Jerzego Nowosielskiego jest sam w sobie wydarzeniem niezwykłym, ponieważ mamy do czynienia ze zjawiskiem bardzo wyrazistym i łatwo zauważalnym. Wystawa Sztuka widzenia. Nowosielski i inni jest w pierwszej kolejności wyborem prac z najnowszego okresu polskiego malarstwa. Prezentowany zestaw może być określony jako „Nowosielski na tle”, przy czym w tym wypadku tło nie jest ani uzupełnieniem, ani aneksem do twórczości artysty, ale stanowi próbę ukazania reprezentatywnej panoramy polskiej sztuki ostatniej doby. Jednocześnie zestawienie prac Nowosielskiego z olśniewającymi dziełami powstałymi równoległe, malowanymi w tym samym czasie, czyni tę ekspozycję nie tylko ciekawą i inspirującą, ale również bogatą w przeżycia – mówi prof. Wojciech Fałkowski, dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie.

Jednym z punktów odniesienia dla zamkowej wystawy stało się sformułowanie, którym twórczość Nowosielskiego opisał jeden z jego największych apologetów prof. Mieczysław Porębski, wybitny historyk, krytyk i teoretyk sztuki. Rozpięta wedle jego słów „pomiędzy



Materiały prasowe Zamku Królewskiego w Warszawie

www.zamek-krolewski.pl/

media@zamek-krolewski.waw.pl

świętością ikony a cielesnością materii” miała być emanacją realizmu eschatologicznego. Ten esencjonalny i pojemny termin badacz rozszerzył z czasem na twórczość wielu pozostałych członków II Grupy Krakowskiej oraz następne pokolenia artystek i artystów, którzy podobnie jak Nowosielski tworzyli sztukę odpowiadającą na metafizyczny głód człowieka.

Wystawa *Sztuka widzenia. Nowosielski i inni* jest podzielona na cztery kręgi narracyjne, które można wyodrębnić w twórczości artysty, są to: surrealizm, cielesność, eschatologia oraz abstrakcja. W ramach każdego z nich wybrane obrazy i rysunki Jerzego Nowosielskiego, cytaty z jego wypowiedzi, a także zachowane materiały filmowe stanowią rodzaj istotnego kontekstu czy wręcz klucza interpretacyjnego do zaprezentowanych prac innych wybitnych twórców podejmujących podobne wątki. Wśród nich pojawiają się takie nazwiska jak: Wojciech Fangor, Stefan Gierowski, Władysław Hasiór, Maria Jarema, Jadwiga Sawicka, Teresa Pągowska i inni. Powstały z zestawienia prac na wystawie swoisty dialog twórców między sobą, a jednocześnie z publicznością, czyni tę wystawę wyjątkową.

Rok 2023 w Zamku Królewskim w Warszawie kończymy, upamiętniając jednego z najbardziej rozpoznawalnych artystów XX wieku, którego sztuka jest postrzegana jako zjawisko unikatowe, odważnie łączące sferę sacrum i profanum.

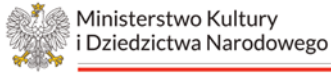
Kuratorami wystawy są Monika Przyrkowska z Zamku Królewskiego w Warszawie i Paweł Witkowski z Mazowieckiego Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu. Wystawie towarzyszy bogaty program edukacyjny, rozpoczynający się wykładem inauguracyjnym dr Krystyny Czerni *Malarz ikon jako ikona. Jerzy Nowosielski – bohater i ofiara popkultury*. W ofercie edukacyjno-artystycznej Zamku Królewskiego w Warszawie znalazły się także m.in. spotkania z kuratorami wystawy i wspólne zwiedzanie ekspozycji oraz warsztaty, lekcje dla szkół i zajęcia zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i dorosłych, przygotowane w oparciu o twórczość Jerzego Nowosielskiego.

Więcej materiałów fotograficznych i graficznych dostępnych jest na zamówienie, zapraszamy do współpracy redakcyjnej.

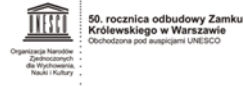
Kontakt dla mediów: Paulina Szwed-Piesterziewicz, tel.: 22 35 55 346, 664 118 303,
Anna Buczyńska, tel.: 22 35 55 221, 735 982 330, media@zamek-krolewski.waw.pl



Materiały prasowe Zamku Królewskiego w Warszawie
www.zamek-krolewski.pl/
media@zamek-krolewski.waw.pl



Dofinansowano
ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego



Organizator



Współorganizator



Mecenas



Partner Strategiczny Jubileuszu



Sponsor Zamku



Partner wystawy



Partnerzy Jubileuszu



Partnerzy Zamku Królewskiego



Patroni medialni



SZUM



zwierciadło



Materiały prasowe Zamku Królewskiego w Warszawie

www.zamek-krolewski.pl/

media@zamek-krolewski.waw.pl